

Aneks do załącznika 1 do Raportu z konsultacji publicznych projektu programu wieloletniego „Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły”.

Zestawienie uwag, które wpłynęły do Ministerstwa Infrastruktury w ramach konsultacji publicznych projektu programu wieloletniego *Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły* realizowanych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, a które zostały przekazane przez Ministerstwo Infrastruktury do inwestora, tj. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – uzupełnienie stanowiska Ministerstwa Infrastruktury.

Podmioty zgłaszające uwagi:

Fundacja WWF.....	1
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	6
Fundacja Społeczeństwo Wędkarzy Polskich „Nasze Wody”	18
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu	19
Urząd Miasta Włocławek	20

Lp.	Część projektu, której dotyczy uwaga ¹	Zapis w projekcie, którego dotyczy uwaga/wniosek	Treść uwagi/wniosku lub proponowany zapis	Uzasadnienie	Stanowisko Ministerstwa Infrastruktury
Fundacja WWF					
2	Rozdział 1.	Celem głównym realizacji Programu jest kompleksowe zagospodarowanie Drogi Wodnej Dolnej Wisły, uwzględniające politykę wodną i transportową. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez zapewnienie warunków żeglugowych na drogach wodnych pozwalających na zwiększenie dynamiki rozwoju transportu wodnego śródlądowego, podniesienie poziomu ochrony przeciwpowodziowej w rejonie Dolnej Wisły, zwiększenie poziomu retencji, rozwój hydroenergetyki i zwiększenie poziomu bezpieczeństwa energetycznego kraju.	Zdanie powinno brzmieć „ Celem głównym realizacji Programu jest kompleksowe zagospodarowanie Drogi Wodnej Dolnej Wisły, uwzględniające politykę wodną i transportową. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez zapewnienie warunków żeglugowych na drogach wodnych pozwalających na zwiększenie dynamiki rozwoju transportu wodnego śródlądowego.”	Do tej pory nie uzasadniono i nie wykazano, że rozbudowa Drogi Wodnej Dolnej Wisły w jakikolwiek sposób zwiększy poziom ochrony przeciwpowodziowej (wręcz przeciwnie, kolejne stopnie wodne, to wzrost o 100% zagrożenia powodzią zatorowymi, jak miało to miejsce na stopniu wodnym we Włocławku w 2021) lub zwiększy bezpieczeństwo energetyczne kraju. Rozwój hydroenergetyki również jest mocno wątpliwy ze względu na coroczne coraz dłuższe okresy niedoboru wody i niskich (krytycznych) stanów wód na dolnej Wiśle.	Celem inwestycji jest m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego w dolinie Włocławsko-Ciechocińskiej poprzez zmniejszenie zagrożenia związanego z powodzią zatorowo-lodowymi i śryżowo-zatorowymi, – zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej poprzez zapewnienie trwałego bezpieczeństwa stopnia wodnego Włocławek (w wyniku podniesienia poziomu wody na dolnym stanowisku stopnia), – zapewnienie bezpieczeństwa ludności, ochrona ludzkiego zdrowia i mienia przed powodzią i suszą. <p>Stopień Wodny Siarzewo będzie nowoczesnym obiektem dostosowanym do potrzeb pozyskiwania</p>

¹⁾ rozdział, podrozdział, punkt, nr strony

					<p>energii z wody, prowadzenia żeglugi śródlądowej czy nawadniania terenów rolniczych.</p> <p>Nieprawdziwe jest stwierdzenie, że kolejny stopień wodny to wzrost zagrożenia powodzią zatorową o 100%, bowiem działanie jedyne (z planowanej ówczasie kaskady) stopnia we Włocławku, spowodowało właśnie ww. zagrożenie, gdyż zatory lodowe tworzą się w miejscu zmiany reżimu rzeki i jej wejścia w zbiornik włocławski. Natomiast zagospodarowanie dolnej Wisły systemem stopni wodnych, planowanym, na etapie budowy obiektem we Włocławku, w istotny sposób wpłynęłoby na poprawę warunków pochodzących zjawisk lodowych na przedmiotowym odcinku rzeki.</p> <p>Umożliwienie prowadzenia akcji lodołamania na dolnej Wiśle oraz na zbiorniku Włocławskim jest niezbędne do bezpiecznego przepuszczania lodu przez stopień wodny Włocławek. Bez wymaganego przygotowania (umożliwienia prowadzenia akcji lodołamania poprzez budowę stopnia wodnego Siarzewo) odcinka Wisły poniżej Włocławka nie można przepuścić lodu przez jaz we Włocławku i tym samym bezpieczeństwie przeprowadzić akcji lodołamania.</p>
4	Rozdział 2.2	Cały rozdział	<p>W rozdziale tym zupełnie pominięto czy istnieje zgodność Programu z osiągnięciem celów Ramowej Dyrektywy Wodnej do 2027, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego potencjału lub stanu ekologicznego wszystkich wód.</p>	<p>Budowa stopnia wodnego na dolnej Wiśle w Siarzewie będzie niezgodna z unijnym prawodawstwem, ponieważ:</p> <p>a. zagrazi realizacji celów środowiskowych co najmniej 4 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych: Wisły od Wdy do ujścia, Wisły od dopł. z Sierzchowa do Wdy, Wisły od granicy Regionu Wodnego Dolnej Wisły do dopł. z Sierzchowa, Wisły od wypływu ze Zb. Włocławek do granicy Regionu Wodnego Środkowej Wisły, które łącznie stanowią cały odcinek Wisły od zapory we Włocławku do ujścia do Bałtyku. b. zaprzepaści szanse na osiągnięcie dobrego stanu wód, który nakłada na państwa członkowskie UE Ramowa Dyrektywa Wodna. Inwestycja ta nie spełnia warunków odstępstw od osiągnięcia celów Dyrektywy Siedliskowej oraz warunków odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej, gdyż każdy z interesów społecznych, które miałyby zrealizować budowa stopnia wodnego w Siarzewie (np. dotyczących produkcji energii, transportu) może być zrealizowany w alternatywny, mniej szkodliwy dla środowiska i racjonalny ekonomicznie sposób.</p>	<p>Realizacja zaplanowanych działań inwestycyjnych jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa oraz wydaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Organ wydający decyzję, w toku postępowania, spełnił wszystkie warunki wymagane zarówno przepisami prawa krajowego (które wdrażają przepisy dyrektyw UE), jak i te, które wynikają z zasady prounijnej wykładni prawa krajowego, w tym przepisów dyrektywy siedliskowej oraz ramowej dyrektywy wodnej.</p>
7	Rozdział 2.2	Cały rozdział	<p>W tym rozdziale zupełnie pominięto i nie poddano analizie zgodności z Unijną Dyrektywą Ptasią i Dyrektywą Siedliskową, a konkretnie czy jego realizacja nie zagrazi obszarom Natura2000.</p>	<p>Budowa stopnia wodnego na dolnej Wiśle w Siarzewie będzie niezgodna z unijnym prawodawstwem, ponieważ znacząco wpłynie na co najmniej 3 obszary Natura 2000: Włocławska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły i Dolina Dolnej Wisły.</p>	<p>Realizacja zaplanowanych działań inwestycyjnych jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa oraz wydaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Organ wydający decyzję, w toku postępowania, spełnił wszystkie warunki wymagane</p>

					zarówno przepisami prawa krajowego (które wdrażają przepisy dyrektyw UE), jak i te, które wynikają z zasady prounijnej wykładni prawa krajowego, w tym przepisów dyrektywy siedliskowej oraz ramowej dyrektywy wodnej.
9	Rozdział 3.1	Cały podrozdział 3.1.	Należy uzupełnić diagnozę o część środowiskową wraz z analizą usług ekosystemowych.	W opracowaniu brakuje właściwej diagnozy stanu w zakresie śródlądowych dróg wodnych. Biorąc pod uwagę opłacalność ekonomiczną powinno się uwzględnić koszty środowiskowe. Należy uzupełnić diagnozę o część środowiskową wraz z analizą usług ekosystemowych.	Diagnoza dla odcinka znajdującego się we właściwości programu znajduje się w Raplocie o oddziaływaniu na środowisko dla stopnia wodnego Sierzewo.
16	Rozdział 3.2	Hydroenergetyka stanowi jedno ze źródeł ekologicznie czystej energii elektrycznej.	Należy wykreślić zdanie: „ Hydroenergetyka stanowi jedno ze źródeł ekologicznie czystej energii elektrycznej." jako nieprawdziwe.	W związku z bardzo dużymi, negatywnymi przekształceniami ekosystemów wodnych związanymi z budową hydroelektrowni nie można obecnie mówić, że hydroenergetyka stanowi źródło ekologicznie czystej energii. Jest to źródło energii odnawialnej, ale nie tzw. „zielonej" https://www.researchgate.net/profile/Adriana-Trojanowska-Olichwer/publication/256304070_EMISSION_OF_METHANE_FROM_SEDIMENTS_OF_SELECTED_POLISH_DAM_RESERVOIRS/links/00b7d5224667f32c25000000/E_MMISSION-OF-METHANE-FROM-SEDIMENTS-OF-SELECTED-POLISH-DAM-RESERVOIRS.pdf	Wykorzystanie sektora energetyki wodnej jest kluczowe w osiągnięciu światowych oraz krajowych celów redukcji emisji dwutlenku węgla oraz budowaniu infrastruktury do produkcji czystej energii dla przyszłych pokoleń. Elektrownia wodna zlokalizowana na stopniu wodnym Sierzewo o mocy do 80 MW wyprodukuje rocznie 315 GWh, co bardzo korzystnie wpłynie na strukturę produkcji energii w tzw. miksie energetycznym Polski, a także zapewni bezpieczeństwo rozruchu elektrowni konwencjonalnych w przypadku wystąpienia blackoutu (tj. awarii systemu elektroenergetycznego). Energia pozyskiwana z wody to energia czysta, która nie emituje substancji szkodliwych w postaci pyłów i gazów, nie wytwarza odpadów i zanieczyszczeń oraz nie emituje hałasu. Ponadto to także energia dyspozycyjna i sterowalna, która może być akumulowana w zbiornikach, wielokrotnie przetwarzana i może zaspokajać zapotrzebowanie szczytowe, a jednostkowe koszty operacyjne elektrowni wodnej są wielokrotnie niższe od wszystkich pozostałych rodzajów.
17	Rozdział 3.3	Odcinek rzeki poniżej Włocławka dodatkowo obciążony jest postępującymi procesami erozyjnymi, wynikającym z nich obniżeniem dna Wisły poniżej istniejącego stopnia wodnego Włocławek o około 4 m oraz w Toruniu o ponad 0,5 m oraz systematycznym obniżaniem poziomu wód gruntowych. Procesy te wynikają głównie z braku podparcia dla stopnia wodnego Włocławek oraz wieloletniej pracy elektrowni wodnej w trybie szczytowej mocy.	Należy opisać właściwe przyczyny negatywnego wpływu stopnia Włocławek na ekosystem rzeki i jej doliny poniżej zbiornika.	Kuriozalne jest to, że dokument w tym miejscu wyraźnie wskazuje na negatywne oddziaływania funkcjonującego stopnia wodnego, a w dalszej części tekstu jako rozwiązanie podaje budowę kolejnego stopnia (!).	W rozdziale 3.3 wskazano właściwe przyczyny negatywnego wpływu stopnia na ekosystem rzeki i jej doliny poniżej zbiornika.

18	Rozdział 3.3	Dodatkowo wstępne analizy pokazują, że inwestycja określona będzie realizowalna na odcinku jednolitych części wód powierzchniowych silnie zmienionych wskutek fizycznego oddziaływania człowieka (od ujścia do stopnia wodnego Włocławek).	Ten fragment tekstu jest niezrozumiały i wymaga rozwinięcia.	Należy wskazać, że zgodnie z RDW to, że jakaś jcwp jest już zmieniona przez funkcjonujące na niej inwestycje nie jest przesłanką do lokalizacji w obrębie tej jcwp kolejnych inwestycji, a wręcz przeciwnie. Każda inwestycja mogąca pogorszyć stan wód musi uzyskać derogację z art. 4.7 RDW, a ta derogacja jest przypisana do inwestycji, a nie do jcwp. Jedną z przesłanek jest tu brak wariantów alternatywnych. W przypadku celów stawianych nowemu stopniowi wodnemu w Siarzewie warianty alternatywne istnieją, co zostało przedstawione w raporcie Fundacji WWF Polska „Alternatywa dla planowanej elektrowni wodnej w Siarzewie” oraz „OKREŚLENIE HYDROGEOLOGICZNEGO WPŁYWU PLANOWANEGO STOPNIA I ZBIORNIKA WODNEGO SIARZEWO NA OBSZARY PRZYLEGŁE (KUJAWY)”.	<p>Przedstawione zdanie podkreśla fakt, że dolna Wisła była wielokrotnie przekształcana i straciła walor rzeki naturalnej.</p> <p>Natomiast zastosowanie odstępstwa w trybie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej zostało opisane i przyjęte w aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami i odnosi się m.in. do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ludzkiego, – zabezpieczenia mienia przed powodzią i suszą, – szeregu korzyści dla społeczeństwa poprzez ochronę środowiska i zrównoważony rozwój. <p>Zidentyfikowane cele podstawowe to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego w dolinie Włocławsko-Ciechocińskiej poprzez zmniejszenie zagrożenia związanego z powodziami zatorowo-lodowymi i śrężowo-zatorowymi. Bezpieczeństwo terenów zlokalizowanych w dolinie dolnej Wisły uzależnione jest od zabiegów przeciwdziałających wystąpieniu zatorów lodowych, a więc przede wszystkim od akcji lodofłowania i spławiania lodu (obszar należący do gmin Włocławek (Miasto), Włocławek (Gmina), Fabianki, Lubanie, Waganiec, Nieszawa, Raciążek, Ciechocinek, Aleksandrów Kujawski, Bobrowniki, Czernikowo, Oborowo, Wielka Nieszawka, Lubicz, Toruń o łącznej powierzchni tych gmin ok. 1,5 tys. km². W wyniku powodzi zagrożone może być życie lub zdrowie około 100 tys. mieszkańców, zalanych może zostać 13 tys. budynków mieszkalnych, 726 społecznych oraz 183 zabytkowych, a ewentualne straty szacowane są na 9,5 mld zł. Inwestycja przyczyni się do zapewnienia bezpiecznego spławiania lodu ze zbiornika Włocławek. 2. Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej poprzez zapewnienie trwałego bezpieczeństwa stopnia wodnego Włocławek w wyniku podniesienia poziomu wody na dolnym stanowisku stopnia, co zapobiegnie ryzyku awarii stopnia.
----	--------------	--	--	--	--

19	Rozdział 3.3	Kwestie związane z powodzią i suszą	<p>Należy przestać podnosić argument o pozytywnym wpływie kolejnego stopnia wodnego (Siarzewo) na dolnej Wiśle, ponieważ jest on nieprawdziwy.</p>	<p>Raport Fundacji WWF Polska „Ocena wpływu zbiornika Włocławek oraz planowanego stopnia i zbiornika w Siarzewie na warunki przepuszczania wielkich wód na podstawie powodzi z maja 2010.” Wyraźnie pokazuje, że kolejny stopień na dolnej Wiśle będzie miał znikome znaczenie przeciwpowodziowe lub nawet, w określonych przypadkach może zwiększać zagrożenie powodziowe.</p>	<p>Kwestie związane ze wzrostem zabezpieczenia przeciwpowodziowego oraz zapobiegania skutkom suszy zostały omówione wyżej. Warto jednak zaznaczyć, że nowy zbiornik wodny będzie służył poprawie stosunków wodnych i przeciwdziałaniu konsekwencjom zmian klimatu, przede wszystkim skutkom suszy. W wyniku spiętrzenia wód nastąpi spowolnienie ich odpływu, co spowoduje podniesienie poziomu wód gruntowych, zwiększenie retencji wody i przywrócenie odpowiednich stosunków wodnych oraz zapobiegnie zanikaniu unikatowych siedlisk. Piętrzenie poprawi warunki wegetacji roślin. Zwiększą się również zasoby wód podziemnych.</p> <p>Ponadto w wyżej wymienionym zakresie w 2021 r. staraniem szerokiego grona ekspertów, przy koordynacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, powstało niezależne opracowanie pt. <i>Woda dla Kujaw – żywność dla Polski</i>, które wskazało na konieczność realizacji takiego przedsięwzięcia i korzystanie z wód Wisły do nawadniania rolniczego, przy czym jedno z trzech ujęć miało korzystać z wód nowego zbiornika.</p>
22	Program wieloletni Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły - cały dokument	Cały dokument		<p>całkowicie pomija kluczowe środowiskowe uwarunkowania niezbędne dla sformułowania programu wieloletniego „Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły”, w tym: cele środowiskowe oraz plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionej przyrody zlokalizowanych na dolnej Wiśle; „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” i zapisane w Planie cele środowiskowe JCWPr na dolnej Wiśle; cele Planu Akcji HELCOM dla jesiotra dotyczące Wisły; zadania renaturyzacyjne dla JCWPr na dolnej Wiśle i w jej zlewni sformułowane w „Krajowym programie renaturyzacji wód powierzchniowych”; negatywne skutki środowiskowe budowy stopnia wodnego na Wiśle w Siarzewie; negatywne skutki środowiskowe przekształcenia do klasy III drogi wodnej ponad 200 km bieżących Wisły zaliczonych obecnie do klasy II drogi wodnej;</p>	<p>Program dotyczy budowy stopnia wodnego Siarzewo – wszelkie analizy dotyczące oddziaływania inwestycji na cele środowiskowe i cele ochrony znajdują się w raporcie o oddziaływaniu na środowisko.</p>
24	Program wieloletni Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły - cały dokument	Cały dokument		<p>Cały dokument zakłada legalność budowy stopnia wodnego na Wiśle w Siarzewie, podczas gdy: decyzja środowiskowa RDOŚ w Bydgoszczy na budowę stopnia wodnego w Siarzewie jest kontestowana przed polskimi sądami przez polskie przyrodnicze organizacje pozarządowe z uwagi na merytoryczne uchybienia decyzji środowiskowej skutkujące jej niezgodnością z prawodawstwem krajowym i unijnym; w ekspertyzie prawnej dotyczącej zgodności z prawem unijnym budowy stopnia wodnego Siarzewo wykazano, że decyzja RDOŚ narusza Ramową Dyrektywę Wodną. Jest więc wysoce prawdopodobne, że kwestia legalności budowy stopnia wodnego w Siarzewie rozstrzygnie się dopiero</p>	<p>Decyzja środowiskowa dotycząca stopnia wodnego Siarzewo nie została ani uchylona ani zmieniona, w związku z tym nadal obowiązuje, a jej ostateczny kształt zostanie określony w momencie zakończenia postępowania prawnoadministracyjnego lub sądowo-administracyjnego. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach pozostaje w obiegu prawnym.</p>

				przed Trybunałem Sprawiedliwości UE (: ekspertyza prawna dotycząca zgodności z prawem unijnym budowy stopnia wodnego Siarzewo. 2021. Raport Fundacji _WWF Polska. Warszawa).	
25	Program wieloletni Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły - cały dokument	Cały dokument		Cały Program koliduje z podstawowymi zasadami ochrony środowiska i przyrody, gdyż jest sprzeczny z zasadą nieczynienia znaczącej szkody środowisku (zasada DNSH), przez co będzie pozbawiony możliwości finansowania ze środków unijnych	Zasada DNSH dotyczy tylko inwestycji współfinansowanych z funduszy unijnych. Nie zostały wprowadzone żadne zmiany w dyrektywach (siedliskowej czy Ramowej Dyrektywie Wodnej), które zabraniałyby budowy obiektów jeśli spełnione są wymagania z art. 6.4 Dyrektywy siedliskowej i art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.
26	Program wieloletni Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły - cały dokument	Cały dokument		Cały Program jest sprzeczny z krajowym i unijnym prawodawstwem, gdyż: wdrożenie uchwały ws. zagospodarowania Dolnej Wisły w jej obecnym brzmieniu spowoduje znaczące i trwałe zniszczenie obszarów Natura 2000 na Dolnej Wiśle oraz uniemożliwi osiągnięcie celów środowiskowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW); żaden z celów szczegółowych programu wieloletniego „Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły” nie „spełnia warunków niezbędnych do zastosowania odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych RDW dopuszczalnego na mocy art. 4.7 RDW oraz od osiągnięcia celów ochrony obszarów Natura 2000 dopuszczalnego na mocy art. 6.4 Dyrektywy Siedliskowej, gdyż każdy z tych celów programu może być osiągnięty alternatywnymi metodami, bardziej przyjaznymi dla środowiska i racjonalnymi ekonomicznie (ekspertyza prawna dotycząca zgodności z prawem unijnym budowy stopnia wodnego Siarzewo. 2021. Raport Fundacji WWF Polskax)	Dla jedynej inwestycji znajdującej się w zakresie programu (budowa stopnia wodnego Siarzewo) przeprowadzono postępowanie ws wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedmiotowa decyzja została wydana przez właściwy w sprawie organ w oparciu o przepisy prawa krajowego i unijnego. Nie zostały wprowadzone żadne zmiany w dyrektywach (siedliskowej czy Ramowej Dyrektywie Wodnej), które zabraniałyby budowy obiektów jeśli spełnione są wymagania z art. 6.4 Dyrektywy siedliskowej i art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków					
37	Uchwała, uzasadnienie (s. 1)	Budowa stopnia wodnego w Siarzewie pozwoli na kompleksowe wykorzystanie potencjału dolnej Wisły – zarówno w kontekście redukcji zagrożeń, jak i wykorzystania transportowej drogi wodnej.	Proponujemy wykreślenie przedmiotowego fragmentu, ewentualnie wykreślenie fragmentu dot. kompleksowego wykorzystania potencjału wraz z odpowiedzią na pytanie, jakie zagrożenia są zredukowane przez potencjał dolnej Wisły (wraz z odniesieniem się do nich w kontekście proponowanej inwestycji - SW Siarzewo).	Założenie, że budowa stopnia wodnego w Siarzewie “pozwoli na kompleksowe wykorzystanie potencjału dolnej Wisły” jest założeniem błędnym. Pomijając nawet fakt, że w żadnej mierze nie odniesiono się do potencjału dolnej Wisły w zakresie środowiska naturalnego (np. usług ekosystemowych), nie można się zgodzić z zapisem, że inwestycja ta pozwoli na kompleksowe zagospodarowanie transportowej drogi wodnej, gdyż oddziaływanie inwestycji będzie wręcz punktowe. Dodatkowo, nie jest zrozumiałym zapis mówiący o potencjale dolnej Wisły w kontekście redukcji zagrożeń. Jakie zagrożenia autorki i autorzy dokumentu mieli na myśli wskazując na potencjał dolnej Wisły - zakładamy - w ich redukcji? Zgadza się, że potencjał dolnej Wisły w redukcji zagrożeń np. zagrożenia utratą różnorodności biologicznej jest znaczący jednakże SW Siarzewo to zagrożenie znacząco wzmocni.	Fragment zostanie częściowo zmodyfikowany.

42	Uzasadnienie, OSR, załącznik (rozdz. 4.1.2, str. 25.)	Program zakłada realizację celu głównego oraz celów szczegółowych poprzez realizację jednej inwestycji – budowę stopnia wodnego na wysokości miejscowości Siarzewo.	<p>Program wieloletni nie może służyć finansowaniu niezatwierdzonej i wysoce wątpliwej inwestycji, jaką jest stopień wodny Siarzewo. Przedsięwzięcie nie ma wydanych decyzji jak pozwolenie wodnoprawne, pozwolenie na budowę. Nie ma nawet ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Obecnie procedowany projekt uchwały Rady Ministrów powinien być zatem wycofany.</p>	<p>Zgodnie z załącznikiem do uchwały – programem (dalej również jako: załącznik, załącznik PDW), jedynym elementem inwestycyjnym programu, który ma być przyjęty uchwałą jest Budowa stopnia wodnego Siarzewo (rozdz. 4.1.2 s. 27), . Jest to przedsięwzięcie, co do którego nie jest przesądzone, że w ogóle zostanie zatwierdzone do realizacji, a jeśli – to nie wiadomo w jakiej formie. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla przedsięwzięcia, na która powołują się autorzy załącznika – programu, (s. 32-34) nie jest nawet ostateczna. Trwa procedura odwoławcza i już raz organ II instancji odmówił uzgodnienia tego przedsięwzięcia. Zatwierdzenie uchwałą programu wieloletniego, którego treścią jest budowa przedmiotowego przedsięwzięcia, jest obecnie niemożliwa, co wynika choćby z par. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. poz. 1579),. zgodnie z którym łączna kwota z budżetu państwa, tu - zapisana w uchwale, nie może być wyższa niż „wartość kosztorysowa inwestycji określona przy rozpoczęciu jej realizacji, obejmująca koszty przygotowania do realizacji, koszty robót budowlanych, koszty nadzoru nad wykonywaniem robót budowlanych i koszty pierwszego wyposażenia, oraz z uwzględnieniem warunków dokonywania wydatków przez państwowe jednostki budżetowe i zasad udzielania dotacji na realizację inwestycji innym jednostkom” (patrz załącznik – rozdz. 2.1. str. 6). Wymaga to znajomości zatwierdzonej wersji przedsięwzięcia i sporządzenia kosztorysów. Rozpoczęcie procedury legislacyjnej uchwały rady Ministrów dla finansowania z budżetu państwa przedsięwzięcia, dla którego nie została wydana ostateczna i prawomocna dśu. jest jawnym podważaniem zapisów Konwencji Aarhus i Dyrektywy OOS (2011/92/UE), które wymagają, aby udział w postępowaniu przez zainteresowaną społeczność (w tym NGO) był skuteczny, jak i skuteczne prawo do skargi sądowej.</p>	<p>Uzupełnienie odpowiedzi:</p> <p>Ponadto przedsięwzięcie przeszło procedurę oceny oddziaływania na środowisko i została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. W poprzednim postępowaniu odwoławczym organ II instancji przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji – nie uchylił decyzji ani nie odmówił prawa do ponownego rozpatrzenia sprawy.</p> <p>Decyzja jest poddawana procedurze odwoławczej, tzn.: Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (będący organem właściwym w sprawie) przeprowadza zarówno formalną jak i merytoryczną ocenę ponowną oraz rozpatruje sprawę po raz drugi. Po przeprowadzeniu własnego postępowania administracyjnego Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego (która zakłada możliwość ponownego rozpatrywania spraw w postępowaniu administracyjnym przez inny organ) wyda własną decyzję w sprawie.</p> <p>Należy podkreślić, że zdaniem inwestora projekt jest na wystarczającym poziomie dojrzałości, aby określić kosztorys, a dofinansowanie ze skarbu państwa ma dotyczyć nie tylko samych prac budowlanych, ale także przygotowania dokumentacji do uzyskania kolejnych niezbędnych decyzji administracyjnych.</p>
44	Uzasadnienie, Załącznik (podrozdział 4.1.5, str. 30)	Załącznik 4.1.5 Cel szczegółowy 3 – poprawa funkcjonowania gospodarki wodnej w ujęciu regionalnym	<p>W uzasadnieniu, OSR oraz w załączniku do uchwały znalazły się niczym nieoparte informacje o skuteczności przeciwpowodziowej planowanego stopnia Siarzewo.</p> <p><i>Redukcja fali powodziowej.</i></p> <p>„Praca dwóch zbiorników (we Włocławku i Siarzewie) zmniejszy zagrożenie powodziowe, a niekiedy je całkowicie wyeliminuje. Przyczyni się do ponad 50% redukcji fal o parametrach dotychczasowych wylewów wód w Toruniu (przy pojedynczym zbiorniku tylko do 38%) i dalszego ich złagodzenia w formie retencji dolinnej w dół rzeki.” Rozdz. 4.1.5. s. 30).</p>	<p>Zgodnie z cytowaną w załączniku decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka” z 29 XII 2017 r., czynna ochrona przeciwpowodziowa nie jest funkcją docelową zbiornika (s.96). Potwierdzają to obliczenia wykonane na zlecenie WWF Polska, 2012 „Ocena wpływu zbiornika Włocławek oraz planowanego stopnia i zbiornika w Siarzewie na warunki przepuszczania wielkich wód na podstawie powodzi z maja 2010 roku.”. https://straznicy.wwf.pl/wp-content/uploads/2018/10/Stopie%C5%84_Siarzewo_W%C5%82oclawek_z_naczenie_dla-zarz%C4%85dzania_ryzykiem_powodziowym-1.pdf zgodnie z którym ani zbiornik Włocławek, ani Siarzewo nie są w stanie zredukować wysokich wezbrań o charakterze powodziowym. W podsumowaniu ekspertyzy napisano: „Przeprowadzone obliczenia pokazują, że zmiany w sposobie funkcjonowania stopnia Włocławek, budowa dodatkowego stopnia w rejonie Siarzewa nie będą miały jednoznacznie pozytywnego wpływu na „poprawę bezpieczeństwa powodziowego”. W najlepszym razie mogą być obojętne. Powódź roku 2010 w rejonie środkowej Wisły z</p>	<p>Stopień wodny Siarzewo jest inwestycją wielofunkcyjną, a funkcją stopnia wodnego nie jest wyłącznie ochrona przeciwpowodziowa. Według opracowań posiadanych przez PGW WP budowla spełnia wymagania przeciwpowodziowe.</p> <p>Nieprawdziwe jest stwierdzenie, że kolejny stopień wodny to wzrost zagrożenia powodzią zatorową o 100%, bowiem działanie jedyne (z planowanej wcześniej kaskady) stopnia we Włocławku, spowodowało właśnie ww. zagrożenie, gdyż zatory lodowe tworzą się w miejscu zmiany reżimu rzeki i jej wejścia w zbiornik włocławski. Natomiast zagospodarowanie dolnej Wisły systemem stopni wodnych, planowanym, na etapie budowy obiektem we Włocławku, w istotny sposób wpłynęłoby na poprawę warunków pochodzenia zjawisk lodowych na przedmiotowym odcinku rzeki.</p>

			<p>Nie wiadomo skąd wzięto te informacje, ale są one nieprecyzyjne – nie wiadomo jakiego przepływu i jakich wezbrań dotyczą te redukcje – według danych publicznie dostępnych jest zupełnie inaczej – budowa zbiornika nie zmniejszy zagrożenia powodziowego.</p> <p>Przeciwpowodziowe działanie SW Siarzewo stanowiącego jedyne działanie PDW nie jest w żaden sposób udokumentowane, a są dokumenty i publikacje przeczące temu. Budowa SW Siarzewo może nawet zwiększyć zagrożenie powodziowe przez podwyższoną wysokość fali powodziowej na odcinku podpiętrżonym przez zbiornik, czy wystąpienia nowych zjawisk lodowych na nowym zbiorniku.</p>	<p>uwagi na objętość pokazała, że stopnie wodne mogą również w pewnych warunkach stworzyć dodatkowe zagrożenie powodziowe.”.</p> <p>Należy też zauważyć, że planowana retencja powodziowa na zbiorniku – 36 mln m³ może być zbliżona lub nawet mniejsza, w porównaniu do retencji dolinowej (międzywała) Wisły na odcinku od Włocławka do m. Siarzewo – takich danych też nie udostępniono. Rezerwa ta, przy przepływach rzędu 6000 m³/s (powódź z 2010 r.) wystarczy na ok. 1,5 h.</p> <p><i>Zapewnienie odpowiedniej głębokości wody dla pracy lodołamaczy</i></p> <p>Praca lodołamaczy na tym odcinku będzie konieczna, ale tylko jeśli zostanie zbudowany zbiornik Siarzewo. Zgodnie z opracowaniem załączonym do raportu o oddziaływaniu na środowisko „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka” (dalej również jako raport oos) - „Zmiany ustroju lodowego poniżej stopnia wodnego Włocławek wywołane planowanymi stopniami piętrzącymi (podpierającymi)” autorstwa prof. dr hab. Marka Grzesia, sierpień 2011. Odcinek poniżej Włocławka przestał być zatorogenny po zaprzestaniu na SW Włocławek szczytowego charakteru pracy elektrowni (duże amplitudy przepływu) (s. 16 Grześ 2011). Jednocześnie Grześ (2011) twierdził, że „Należy bardzo wyraźnie podkreślić, że powstanie nowego zbiornika nie zmniejszy zagrożenia zatorowego na Zbiorniku Włocławskim. Wszystkie dotychczasowe problemy eksploatacyjne Zbiornika Włocławskiego wynikają ze zmiany struktury zlodzenia. [...]”, a także zwracał uwagę, że lokalizacja stopnia w Siarzewie nie jest optymalna pod względem prowadzenia akcji lodołamania (lokalizacja Przepust była pod tym względem najlepsza).</p> <p>Najbardziej zatorogennym miejscem na Wiśle jest obecnie zbiornik SW Włocławek. Pokazała to dobitnie sytuacja z lutego 2021 r. gdy zalaniu uległa część dzielnicy Płocka. Jednocześnie nie zawsze istnieją warunki pogodowe do przeprowadzenia skutecznego lodołamania. Na tej podstawie, należy stwierdzić, że realizacja PDW a zarazem – budowie SW Siarzewo, może zwiększyć ryzyko powodzi zatorowej, a zapewnienie głębokości dla lodołamania będzie tylko działaniem minimalizującym nowe zagrożenie.</p> <p>Jednocześnie PDW nie rozstrzyga jak należałoby ewentualnie zapewnić pracę lodołamaczy na 300 km odcinku poniżej SW Siarzewo i żadnych takich zadań nie proponuje.</p>	<p>Umożliwienie prowadzenia akcji lodołamania na dolnej Wiśle oraz na zbiorniku Włocławskim jest niezbędne do bezpiecznego przepuszczania lodu przez stopień wodny Włocławek. Bez wymaganego przygotowania (umożliwienia prowadzenia akcji lodołamania poprzez budowę stopnia wodnego Siarzewo) odcinka Wisły poniżej Włocławka nie można przepuścić lodu przez jaz we Włocławku i tym samym bezpieczeństwie przeprowadzić akcji lodołamania.</p>
45	Uzasadnienie, Załącznik (podrozdział 4.1.5, str. 30)	Załącznik 4.1.5 Cel szczegółowy 3 – poprawa funkcjonowania gospodarki wodnej w ujęciu regionalnym	<p>Susza</p> <p>PDW, czyli budowa SW Siarzewo nie jest w stanie w żaden sposób przeciwdziałać skutkom suszy w ujęciu regionalnym, a nawet lokalnym.</p>	<p>Zgodnie z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie przewiduje się sieci wodociągów do nawadniania pól i innych użytków zielonych. Kształt doliny Wisły w tym rejonie (w większości skarpy po obu brzegach) powoduje, że prawdopodobnie więcej obszarów rolniczych zostanie zniszczonych w wyniku budowy zbiornika i nowych obwałowań, niż skorzysta na podpiętrzeniu wód gruntowych. Jedyny większy obszar w którym realnie nastąpi podniesienie wód</p>	<p>Stopień wodny Siarzewo jest inwestycją wielofunkcyjną, a funkcją stopnia wodnego nie jest wyłącznie zabezpieczenie przed suszą.</p> <p>Analiza w zakresie retencji wód została wykonana w raporcie o ocenie oddziaływania na środowisko, wg którego stopień wodny spełnia również wymagania przeciwsuszowe.</p>

				<p>gruntowych to prawy brzeg na wysokości planowanej zapory – jest to teren leśny z niewielkimi enklawami zabudowy. Zgodnie z raportem ooś „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka” wystąpią tam podtopienia, co nie jest korzystnym zjawiskiem i może prowadzić np. do konieczności wysiedleń.</p> <p>Jednocześnie poniżej planowanego SW Siarzewo wystąpią zjawiska erozji, o czym PGW WP prawdopodobnie wiedzą na podstawie załączników do raportu ooś Siarzewo i opracowania „Symulacje numeryczne prognozy erozji (deformacji) koryta Wisły poniżej Stopnia Wodnego Siarzewo wraz ze wskazaniem rozwiązań technicznych ograniczających erozję” zamówionego przez PG W WP w 2020 r.</p>	<p>Według decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i koncepcji projektowej w konstrukcji stopnia wodnego zostanie zastosowany jaz pozwalający na przepuszczanie rumowiska w dół rzeki (tzw. jaz Jambora). Pozwoli to na ograniczenie powstawania erozji poniżej stopnia.</p>
46	Uzasadnienie, OSR, Załącznik podrozdział 4.1.4, str. 30)	Cel szczegółowy 2 – produkcja energii ze źródeł odnawialnych i zwiększenie poziomu bezpieczeństwa krajowego systemu energetycznego	<p>Realizacja konsultowanej uchwały nie ma znaczenia w bilansie OZE w Polsce, nie ma też uzasadnienia w zwiększaniu poziomu bezpieczeństwa krajowego systemu energetycznego, o czym świadczą liczby i eksperckie, publicznie dostępne opracowania.</p> <p>Cel nieuzasadniony wobec strat środowiskowych i istniejących alternatyw – uchwałę należy wycofać z prac legislacyjnych.</p>	<p>Produkcja energii elektrycznej jest jedynym udowodnionym celem przedmiotu procedowanej uchwały. Jednak zakładane 80 MW nie stanowi znaczącej ilości wspierającej OZE w ujęciu krajowym. W roku 2022 moc zainstalowana OZE w Polsce wyniosła 22GW i wzrosła w stosunku do 2019 r. o prawie 6GW https://www.rynekelektryczny.pl/moc-zainstalowana-oze-w-polsce/.</p> <p>Oznacza to udział PDW w mocy zainstalowanej OZE w wysokości ok. 0,36%, a w łącznej moc zainstalowana wszystkich źródeł energii elektrycznej w Polsce (ca. 80 GW) – 0,1%.</p> <p>Taką moc i taką ilość wyprodukowanej energii OZE można uzyskać znacznie taniej innymi środkami (energetyka wiatrowa, fotowoltaika, biomasa), co zostało opisane w raporcie powstałym na zlecenie WWF Polska - „Alternatywa dla planowanej elektrowni wodnej w Siarzewie w kontekście bezpieczeństwa energetycznego” prof. Popczyk i dr. Bodzek (2020) https://www.wwf.pl/sites/default/files/2020-03/SIARZEWO_RAPORT_CALOSC_0.pdf Autorzy stwierdzają, że „Z energetycznego punktu widzenia budowa Elektrowni Wodnej Siarzewo o mocy 80 MW za 2,2 mld PLN z terminem uruchomienia w 2025 r. jest nieracjonalna. Taki jednoznaczny wniosek wynika z szeroko zakrojonych analiz konfrontujących elektrownię w Siarzewie z licznymi rozwiązaniami alternatywnymi. Podkreśla się, że są to wyniki ujawniające z jednej strony słabe – z punktu widzenia potrzeb KSE (Krajowy System Energetyczny) – strony Elektrowni Wodnej Siarzewo, z drugiej potwierdzające przewagę rozwiązań alternatywnych.” Zwracamy uwagę, że zakładano wtedy (2019/2020 r.) koszty budowy stopnia Siarzewo na 2,2 mld zł, a w procedowanym projekcie uchwały jest to już ponad 7,5 mld zł. Takie koszty finansowe oraz gigantyczne koszty środowiskowe, w odniesieniu do niewielkiej produkcji energii OZE są tym bardziej nieracjonalne.</p> <p>Kwestia wsparcia przez budowę stopnia w Siarzewie bezpieczeństwa KSE poprzez możliwość świadczenia usługi blackstartu też została opisane w ww. raporcie prof. Popczyka i dr. Bodzka. Wynikiem ich analiz jest stwierdzenie, że współcześnie nie ma w centralnej Polsce zapotrzebowania na usługę „blackstart”, którą już ze zdecydowaną nawiązką pełni obecnie SW Włocławek, a i dla niej istnieją obecnie alternatywy (umowa na świadczenie usługi dotyczy tylko EW Pątnów,</p>	<p>Ustawa <i>Prawo Wodne</i> w ramach korzystania z wód zobowiązuje do niepowodowania marnotrawstwa wody i energii wody (zgodnie z art. 29 ustawy <i>Prawo Wodne</i>).</p> <p>Oznacza to, że przy projektowaniu stopnia wodnego umożliwiającego wykorzystanie energii wody należy uwzględnić możliwość jej wykorzystania poprzez odpowiednie zagospodarowanie budowli i stworzenie warunków do produkcji energii elektrycznej.</p>

				która przechodzi teraz głęboką modernizację). Cytując autorów: (s. 72 opracowania „Alternatywa...”): „EW Siarzewo nie poszerzy zdolności operacyjnych KSE ze względu na swoją lokalizację, w pobliżu EW Włocławek, i takie same powiązania sieciowe jak EW Włocławek”.	
47	OSR, punkt 1, str.2	<p>Twierdzenia o realnym zagrożeniu SW Włocławek i skutkach katastrofy. W tym fragment:</p> <p>Na DWW zlokalizowany jest zagrożony katastrofą budowlaną stopień wodny we Włocławku. Według ekspertów,</p> <p>w wyniku hipotetycznej awarii zapory we Włocławku, istnieje duże ryzyko wystąpienia powodzi i przerwanie wałów przeciwpowodziowych. Możliwe straty oszacowano na kwotę 5 522 mln zł, tylko na obszarze samych Żuław to kwota</p> <p>może wynieść około 2 500 mln zł. Podobne skutki może wywołać jednoczesne wystąpienie kilku zatorów lodowych.</p> <p>Oprócz wielomiliardowych strat jakie mogą powstać w przypadku awarii wałów, 56 tys. ludzi zostanie narażonych na</p> <p>utratę życia lub zdrowia. Zalanych zostanie 13 tys. budynków mieszkalnych, 726 społecznych oraz 183 zabytkowe.</p> <p>Przeszło 1 450 km² zagrożonych jest podtopieniem.</p>	<p>W OSR, w punkcie 1 (Jaki problem jest rozwiązywany?) znalazły się niczym nie poparte twierdzenia o wielkości szkód wywołanych potencjalną awarią zapory we Włocławku, które następnie były cytowane przez lokalne gazety na Kujawach (np. https://www.portalwloclawek.pl/artukul/8121,obliczono-skutki-katastrofy-na-stopniu-wodnym-we-wloclawku-56-tys-osob-moze-stracic-zycie-ucierpi-183-zabytkow):</p> <p>„Według ekspertów, w wyniku hipotetycznej awarii zapory we Włocławku, istnieje duże ryzyko wystąpienia powodzi, ze względu na fakt, że przepływy osiągną wartości jak dla wody 500-letniej. W tym scenariuszu bardzo prawdopodobne jest przerwanie wałów przeciwpowodziowych. Możliwe straty oszacowano na kwotę 5 522 mln zł, tylko na obszarze samych Żuław to kwota może wynieść około 2 500 mln zł. Podobne skutki może wywołać jednoczesne wystąpienie kilku zatorów lodowych.</p> <p>Oprócz wielomiliardowych strat jakie mogą powstać w przypadku awarii wałów, 56 tys. ludzi zostanie narażonych na utratę życia lub zdrowia. Zalanych zostanie 13 tys. budynków mieszkalnych, 726 społecznych oraz 183 zabytkowe. Przeszło 1 450 km² jest zagrożonych podtopieniem.” (s. 1 uzasadnienia).</p> <p>Uważamy, że brak podania źródła, wskazującego na ekspertów i ekspertyzy może wskazywać na celowe działanie służące wznieceniu atmosfery strachu wśród społeczności lokalnych wzdłuż dolnej Wisły – byłoby to niedopuszczalne, a powyższy cytat nie ma żadnej wartości merytorycznej.</p> <p>Nie ma żadnych dostępnych informacji o istniejącym obecnie zagrożeniu katastrofą</p>	<p>Nie ma żadnych publicznie dostępnych informacji o istniejącym obecnie zagrożeniu katastrofą SW Włocławek w przypadku braku budowy SW Siarzewo. Informacje podane przez stronę rządową na temat skutków awarii SW Siarzewo nie znajdują potwierdzenia w dostępnych dokumentach. Ewentualny gorszy stan techniczny niektórych elementów SW Włocławek może wynikać z zaniedbań PGW WP odnośnie realizacji postanowień decyzji środowiskowej z 2011 r. dotyczących remontu SW Włocławek.</p> <p>Dostępne dane z raportu oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka” (2017) pokazują zupełnie inny obraz hipotetycznej katastrofy na zaporze we Włocławku. (tom VII, str. 123). Wynika z nich, że taka katastrofa (rozmycie zapory ziemnej) nie spowoduje zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ani strat w mieniu. Modelowanie do którego ten rozdział się odnosi wskazuje na niskie prędkości wody już bezpośrednio poniżej stopnia. Co istotne, katastrofa SW Siarzewo, przy tych samych założeniach (przepływ) byłaby groźniejsza, ze względu na znacznie wyższe przepływy (prawie 2x większe niż w przypadku awarii SW Włocławek), wyższe byłyby też prędkości wody powstałe w wyniku „przebiccia hydraulicznego” stopnia.</p> <p>W załączniku (s 26) stwierdzono, że „Obecnie prowadzone kontrole i oceny stanu technicznego stopnia wodnego Włocławek określają jego stan jako dostateczny. Ocena ta nie zostanie podwyższona do poziomu <i>dobrej</i> bez wykonania kolejnego podpiętrzenia zapewniającego stabilizację i osiągnięcia projektowych parametrów pracy obiektu. Nie należy łączyć ze sobą pojęć obecnego stanu technicznego obiektu oraz konieczności jego podparcia.” Jednak kolejny raz nie podano źródeł do takiego twierdzenia. Po pierwsze, organem przeprowadzającym takie kontrole jest Centrum Technicznej Kontroli Zapór (wcześniej OTKZ) działające przy IMGW. Zgodnie ze stosowaną przez CTKZ metodyką ocenia się poszczególne elementy zapory/stopnia. W rządowym komunikacie jest mowa o jakiejś ocenie całej budowli, a brak jest ocen cząstkowych. Po drugie, Stopień Włocławek w latach 2013-2016 przeszedł głęboką modernizację w ramach projektu pn. „Poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek” POIS.03.01.00-00-012/11 współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach POIiŚ. W jego skład wchodziło m.in. poprawa stanu zagęszczenia korpusu i podłoża zapory czołowej, wykonanie przesłony przeciwfiltracyjnej wzdłuż muru oporowego na lewym przyczółku zapory, rozbudowa automatycznego systemu pomiarowo-kontrolnego stopnia (ASTKZ), remont jazu w zakresie konstrukcji, urządzeń mechanicznych i elektrycznych, remont śluzy i awanportów, przebudowa przepławki dla ryb. Koszt projektu to ponad 100 mln zł, z czego ok. 70 mln zł pochodziło z dotacji UE. Ocena stanu</p>	<p>Stopień wodny we Włocławku jest budowlą o znaczeniu strategicznym, a co należy podkreślić, że żadna niekontrolowana katastrofa budowlana nie jest korzystna dla środowiska i bezpieczeństwa publicznego, co pokazała katastrofa wysadzonej zapory w Nowej Kachowce.</p> <p>Autor uwagi nie przedstawił żadnych/innych/ dokumentów informujących o stanie technicznym obiektu powołując się tylko na zapisy raportu ooś. Stan techniczny obiektu jest ocenimy przez osoby posiadające stosowne uprawnienia budowlane Oraz dysponującego wymaganą wiedzą i doświadczeniem w tym zakresie.</p> <p>Mając na uwadze powyższe niezasadne jest powoływanie się tylko i wyłącznie na raport ooś przy ocenie potencjalnego wpływu katastrofy budowlanej na życie i zdrowie ludzi oraz środowiska.</p>

			<p>SW Włocławek w przypadku braku budowy SW Siarzewo. Informacje podane przez stronę rządową na temat skutków awarii SW Siarzewo nie znajdują potwierdzenia w dostępnych dokumentach. Ewentualny gorszy stan techniczny niektórych elementów SW Włocławek może wynikać z zaniedbań PGW WP odnośnie realizacji postanowień decyzji środowiskowej z 2011 r. na remont SW Włocławek.</p> <p>Uchwała rządowa nie może się opierać na niesprawdzonych danych – cel nie może zatem zostać uznany za spełniony przez PGW – uchwałę należy wycofać.</p>	<p>wszystkich elementów zapory po tych pracach dokonana przez OTKZ dała wynik „niezagrożące bezpieczeństwu”. Tak samo w raporcie oos dla budowy SW Siarzewo stwierdzono, że „aktualny stan techniczny samych budowli jest zadowalający i jako taki nie powinien stanowić zagrożenia.” (t. VII s. 120).</p> <p>Istotną kwestią może być zaniechanie wykonania przez RZGW/Wody Polskie zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na Remont SW Włocławek. Zarządca stopni a po dziś dzień nie wykonał przebudowy istniejącego progu podpiętrzającego, tak aby był sprawny technicznie i drożny dla organizmów wodnych. Już raz, w 2018 r. Wody Polskie zostały za to ukarane grzywną przez WIOŚ w Bydgoszczy. Wody Polskie od lat jedynie remontują próg podpiętrzający co nie rozwiązuje problemu stanu obiektu, migracji organizmów, a powoduje znaczące negatywne oddziaływania na organizmy wodne. W 2018 r. Wody Polskie wykonały remont progu podpiętrzającego wraz z codziennym wstrzymywaniem przepływu, w wyniku tego oszacowano, że śmierć poniosło ok. 5 mln ryb „Ekspertyza ichtiologiczna w zakresie szkody w ichtiofaunie rzeki Wisły poniżej stopnia wodnego we Włocławku powstałej w wyniku działań wstrzymywania przepływu rzeczno” (Płachocki 2019). http://praworzeki.eko-unia.org.pl/imgturysta/files/ekspertyzy/E6.pdf</p>	
50	OSR, punkt 10, str. 11	10. Wpływ na pozostałe obszary	Uwzględnienie w ramach Omówienia wpływu na środowisko naturalne.	W dokumencie w ramach punktu 10 zauważono wpływ na środowisko naturalne jednakże nie odniesiono się do tego aspektu w części opisowej - omówieniu wpływu.	Wpływ na środowisko naturalne został wyczerpująco opisany w raporcie oddziaływania na środowisko.
57	Załącznik (podrozdział 2.3, str. 8)	<p>Zgodność z krajowymi dokumentami strategicznymi</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p> <p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku – dokument przyjęty uchwałą nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego rozwoju Transportu do 2030 roku” (M.P. poz. 1054)</p> <p>W Prognozie do Strategii wskazano, że zaleca się skonfrontowanie rozwiązań projektowanych dla transportu wodnego śródlądowego z dokumentem pn. Wytyczne w sprawie transportu śródlądowego i sieci Natura 2000. Zrównoważony rozwój śródlądowych dróg wodnych i zarządzanie nimi w kontekście</p>	<p>Należy usunąć fragment odnoszący się do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju [...]: Transport rzeczny będzie promowany jako konkurencyjny i niskoemisyjny środek transportu, m.in. w tzw. logistyce miejskiej.</p> <p>W przywołanych wytycznych czytamy, że “Obszary Natura 2000 nie zostały pomyślane jako strefy objęte zakazem ingerowania, a nowe przedsięwzięcia na ich terenach nie są wykluczone. Ich zaklasyfikowanie w ramach sieci Natura 2000 oznacza jednak, że wszelkie działania mające na celu ich zagospodarowanie muszą spełniać wymóg ochrony gatunków i typów siedlisk, dla których wyznaczono</p>	<p>Dobór fragmentu może wprowadzać w błąd, sugerując, że budowa SW Siarzewo przełoży się na tzw. logistykę miejską, co z bardzo wysokim prawdopodobieństwem, nie będzie mieć miejsca, gdyż jedynym miastem, którego mogłoby to dotyczyć jest Ciechocinek.</p> <p>Wytyczne w sprawie transportu śródlądowego i sieci Natura 2000. Zrównoważony rozwój śródlądowych dróg wodnych i zarządzanie nimi w kontekście dyrektywy ptasiej i siedliskowej UE (Komisja Europejska, 2012 r.) do głównych czynników, które zwiększają ryzyko, że europejskie rzeki nie osiągną dobrego stanu ekologicznego zaliczają (na drugim miejscu) obciążenia hydromorfologiczne (w tym regulacja rzek) – czyli fizyczne zmiany cieków wodnych narzucane przez człowieka, takie jak budowa zbiorników i wytwarzanie energii elektrycznej (zapory elektrowni wodnych), budowa kanałów oraz obiektów koniecznych do żeglugi, osuszanie i nawadnianie terenów, prace konserwacyjne (usuwanie przeszkód utrudniających przepływ wody, usuwanie osadów itp.). Takie działania mogą skutkować oddzieleniem rzek od równin zalewowych, ze szkodą dla zależnych od nich siedlisk i gatunków. Mogą one powodować</p>	<p>Uzupełnienie odpowiedzi:</p> <p>Dyrektywa Siedliskowa nie zabrania realizacji przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie wpływać na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 pod warunkiem spełniania wymagań określonych w art. 6.4 Dyrektywy. Dyrektywa Siedliskowa nie została zmieniona pod tym względem, tak więc pod warunkiem spełnienia wymogów art. 6.4– inwestycje na obszarach Natura 2000 mogą być realizowane.</p> <p>Ramowa Dyrektywa Wodna, podobnie jak Dyrektywa Siedliskowa, wskazuje, że realizacja przedsięwzięć mogących wpłynąć na nieosiągnięcie celów środowiskowych JCW jest możliwa pod warunkiem wypełnienia zapisów art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Dyrektywa ta także nie została zmieniona w tym względzie.</p> <p>Dla stopnia wodnego Siarzewo przeprowadzono procedurę oceny oddziaływania na środowisko, która obejmowała przygotowanie i analizę raportu o oddziaływaniu na środowisko. Raport zawiera</p>

		<p>dyrektywy ptasiej i siedliskowej UE (Komisja Europejska, 2012 r.).</p>	<p>dany obszar.” Przygotowywany Program ewidentnie stoi w sprzeczności z zaleceniami Wytycznych, jak również ignoruje wymogi unijnych dyrektyw: Dyrektywy Siedliskowej, Dyrektywy Ptasiej oraz Ramowej Dyrektywy Wodnej w odniesieniu do celów ochrony obszarów Natura 2000 na dolnej Wiśle, na całym planowanym przebiegu polskiego odcinka E40 oraz oddziaływań skumulowanych na obszarach Natura 2000 w górnej części zlewni Wisły.</p> <p>Wnioskujemy o usunięcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 rok wraz z jej Prognozą OOŚ z listy krajowych dokumentów strategicznych, z którymi jest wskazywana zgodność konsultowanego dokumentu.</p>	<p>również zakłócenia w obiegu osadów rzecznych (erozja, transport i osadzanie się) lub zakłócenia ciągłości rzek, co może mieć istotny wpływ na organizmy wodne, na przykład poprzez utrudnianie wędrówki w dół i w górę rzek migrujących gatunków ryb, a także zmianę przepływu i temperatury wody.</p> <p>Tam (...), gdzie rzeki zachowały naturalną dynamikę oraz duże znaczenie dla środowiska naturalnego, istnieje znacznie większe ryzyko, że projekty infrastrukturalne będą miały znacznie bardziej negatywny wpływ.</p> <p>Rozdział 3.5.1. Potencjalne negatywne oddziaływania śródlądowych dróg wodnych na siedliska i gatunki będące pod ochroną w UE przedstawia szeroki wachlarz negatywnych oddziaływań dróg wodnych na elementy środowiska przyrodniczego - w przypadku dolnej Wisły jest to pełna gama takich oddziaływań. Na odcinku dolnej Wisły i jej ujściu, na potrzeby ochrony siedlisk i gatunków o znaczeniu europejskim powstało 10 obszarów Natura 2000. Realizacja Programu, w szczególności budowa SW Siarzewo, stoi w ewidentnej sprzeczności z celami ochrony ustanowionymi na mocy Dyrektywy Siedliskowej, Dyrektywy Ptasiej, a także Ramowej Dyrektywy Wodnej.</p> <p>Program Kompleksowego Zagospodarowania Dolnej Wisły nie jest programem w rozumieniu art. 42a ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej. Konsultowany projekt Program Kompleksowego Zagospodarowania Dolnej Wisły nie jest także elementem żadnej procedury prognozy OOŚ. Dodatkowo projekt KPŻ jest wciąż projektem nie zatwierdzonym i w ogóle nie może być brany pod uwagę przy ocenie zgodności z krajowymi dokumentami strategicznymi. Na dzień zakończenia konsultacji społecznych - 14.04.2023 - wciąż nie istnieje on jako krajowy dokument strategiczny.</p> <p>Warto spojrzeć szerzej na priorytety PEP. Przeczytamy tam m.in. że “Zlikwidowanie przyczyn utraty zasobów różnorodności biologicznej, wynikających z działań społecznych i gospodarczych, wymaga spójnej polityki i bardziej efektywnego włączenia różnorodności biologicznej do głównego nurtu całej sfery działalności Państwa, w tym do wszystkich</p>	<p>informacje o kompleksowym oddziaływaniu stopnia wodnego Siarzewo na środowisko.</p> <p>Nie dowiedziono, że budowa stopnia wodnego spowoduje osuszenie terenów wodno-błotnych. Przeciwnie, podpiętrzenie wody w na odcinku cofki może spowodować powstanie większej ilości takich terenów.</p>
--	--	---	---	---	--

		<p>Krajowy Program Żeglugowy do roku 2030 (projekt na dzień 6 lipca 2022 r.)</p> <p>Wśród kamieni milowych powyższego celu wskazane zostało działanie 3a pn. Przeprowadzenie procedur Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dla programów rozwoju dróg wodnych przygotowywanych na podstawie art. 42a ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej oraz 3f – Opracowanie systemu i instrumentów finansowania działalności utrzymaniowej i inwestycyjnej na śródlądowych drogach wodnych.</p> <p>Tym samym przyjęcie i realizacja PDW będzie stanowiło jeden z elementów pozwalających na realizację kamienia milowego wskazanego w KPŻ2030.</p> <p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030</p> <p>Cel: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych: Działania adaptacyjne będą polegały na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania planów adaptacji do zmian klimatu dla obszarów zurbanizowanych, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji (...)</p>	<p>ad. projekt KPŻ 2030. Nie można zgodzić się z faktem iż przyjęcie i realizacja PDW będzie stanowiło jakkolwiek element realizacji kamienia milowego wskazanego w projekcie KPŻ2030. Wnoskujemy o usunięcie projektu KPŻ 2030 z listy krajowych dokumentów strategicznych, z którymi jest wskazywana zgodność konsultowanego dokumentu.</p> <p>ad. PEP. Konfrontując plany inwestycyjne (w szczególności SW Siarzewo) zawarte w PKZDW widać wyraźnie, że dokument ten stoi w sprzeczności z Polityką Ekologiczną Państwa. Przywoływany cel Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i</p>	<p>sektorów, zwłaszcza takich jak rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo i gospodarka wodna, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają na stan zasobów różnorodności biologicznej.” Także “Szczególnego wysiłku wymagają również zadania w zakresie ochrony wszystkich typów wód – rzek, jezior, wód przejściowych, przybrzeżnych i wód podziemnych oraz kontroli zanieczyszczeń. W tym celu również przez Wody Polskie opracowywane będą dokumenty wynikające z konieczności wdrażania dyrektywy 2000/60/WE (Ramowej Dyrektywy Wodnej), w szczególności programowane działania zmierzające do utrzymania lub poprawy stanu wód.” Plany inwestycyjne (w szczególności SW Siarzewo i dostosowanie do potrzeb żeglugi towarowej na dolnej Wiśle) zawarte w PKZDW czynią ten dokument ewidentnie sprzecznymi z Polityką Ekologiczną Państwa.</p>	
--	--	--	--	---	--

			<p>adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych w żaden sposób nie odnosi się do rozwoju żeglugi śródlądowej. Przeciwnie to dobrze funkcjonujące ekosystemy mokradłowe (w tym rzeki i ich doliny rzeczne) pełnią kluczową rolę w łagodzeniu skutków zmian klimatu, pełnią szereg korzystnych dla człowieka usług ekosystemowych i stanowią ostoje różnorodności biologicznej - często o znaczeniu europejskim, jak np. 10 obszarów Natura 2000 na dolnej Wiśle i w jej ujściu.</p>		
59	<p>Załącznik-Program (podrozdział 2.3, s. 10)</p>	<p>Fragment: Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021–2030 Dokument przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.</p> <p>Realizacja Programu przyczyni się do wypełnienia celów KPEiK poprzez rozwój i rozwoju transportu przyjaznego środowisku jakim jest żegluga śródlądowa. W dokumencie wskazano, że zasadne jest zwiększenie wykorzystania energii wód płynących. W horyzoncie długoterminowym na rozwój energetyki wodnej może wpłynąć rozwój śródlądowych dróg wodnych oraz rewitalizacja piętrzeń wodnych, które są istotne z punktu widzenia regulacji cieków i racjonalnego gospodarowania wodami (przeciwdziałanie powodziom i suszom, zwiększenie retencji). Należy zauważyć, że praca elektrowni przepływowych może być regulowana, choć w ograniczonym zakresie. Wodne elektrownie szczytowo-pompowe nie są zaliczane do OZE, ale pełnią funkcję regulacyjną dla KSE. Mając na uwadze potencjał regulacyjny hydroenergii, warto poszukiwać nowych sposobów jej wykorzystania, także w małej skali.</p> <p>Program przyczyni się pośrednio do redukcji emisji gazów cieplarnianych (do stopniowej dekarbonizacji gospodarki) poprzez budowę elektrowni wodnych na stopniach wodnych. Wykorzystanie wody, jako źródła energii odnawialnej, pomoże w osiągnięciu celu neutralności klimatycznej.</p>	<p>Usunięcie fragmentu: Realizacja Programu przyczyni się do wypełnienia celów KPEiK poprzez rozwój i rozwoju transportu przyjaznego środowisku jakim jest żegluga śródlądowa.</p> <p>Usunięcie fragmentu: Program przyczyni się pośrednio do redukcji emisji gazów cieplarnianych (do stopniowej dekarbonizacji gospodarki) poprzez budowę elektrowni wodnych na stopniach wodnych. Wykorzystanie wody, jako źródła energii odnawialnej, pomoże w osiągnięciu celu neutralności klimatycznej.</p>	<p>W pierwszej części, przywołującej, jak zakładamy, Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021–2030 przedstawiono cele i polityki zapisane w ramach tego dokumentu. Jednakże, co niezrozumiałe, w dalszej części zapisano: "Realizacja Programu przyczyni się do wypełnienia celów KPEiK poprzez rozwój i rozwoju transportu przyjaznego środowisku jakim jest żegluga śródlądowa.", co nie ma związku z wymienionymi wcześniej celami i politykami.</p> <p>W następnym akapicie ponownie odniesiono się do aspektów powiązanych z energetyką.</p> <p>W tym miejscu należy ponownie podkreślić, że budowa elektrowni wodnych nie jest działaniem mogącym być uznanym za pomocne w "osiągnięciu celu neutralności klimatycznej". Spowodowane jest to znaczącymi emisjami gazów cieplarnianych z powodu osuszania terenów wodno-błotnych, jak i emisjami metanu ze zbiorników wodnych.</p>	<p>Nie dowiedziono, że budowa stopnia wodnego spowoduje osuszenie terenów wodno-błotnych. Przeciwnie, podpiętrzenie wody w na odcinku cofki może spowodować powstanie większej ilości takich terenów.</p>

61	Załącznik-Program (podrozdział 2.3, s. 11)	<p>Fragment: Polityka Ekologiczna Państwa 2030</p> <p>Cel: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych: Działania adaptacyjne będą polegały na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania planów adaptacji do zmian klimatu dla obszarów zurbanizowanych, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji (...).</p>	Usunięcie całości fragmentu.	Nie ma podstaw, by uznać, iż SW Siarzewo będzie przyczyniał się do osiągnięcia celów z zakresu środowiska i klimatu zapisanych w Polityce Ekologicznej Państwa do 2030. Wręcz przeciwnie, dotychczas dostępne publicznie dane wskazują, że inwestycja ta oddziaływać będzie negatywnie na zmiany klimatu i adaptację do zmian klimatu.	<p>Stopień wodny Siarzewo został wpisany jako projekt indykatorywny w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (dalej: PZRP) oraz Planie przeciwdziałania skutkom suszy (dalej: PPSS), tj. w dokumentach strategicznych w zakresie gospodarowania wodami i adaptacji do zmian klimatu.</p> <p>PZRP dla Wisły – Lista działań – działanie techniczne, ID W_DW_39 – Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki – stopień wodny poniżej Włocławka”.</p> <p>PPSS – Lista zadań inwestycyjnych z PPI służących zwiększeniu retencji oraz wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy - lista A – poz 78 - Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki – stopień wodny poniżej Włocławka</p> <p>Odnosząc się do powiązania PPSS z dokumentem Polityka Ekologiczna Państwa do 2030 (dalej: PEP2030), cele PEP2030 zostały wskazane w oparciu o zidentyfikowane najważniejsze trendy w obrębie środowiska, w sposób pozwalający na zharmonizowanie aspektów związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.</p> <p>Cele szczegółowe będą realizowane poprzez określone kierunki interwencji, w tym m.in.: adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. W ramach kierunku: Adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych wskazano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, – wdrożenie planu przeciwdziałania skutkom suszy, – opracowanie aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy. <p>Powiązanie PZRP z PEP2030: wskazane w PEP2030 kierunki związane z zarządzaniem ryzykiem powodziowym z uwagi na krajowy charakter dokumentu oraz duży stopień ogólności nie mają bezpośredniego przełożenia na program konkretnych działań.</p>
----	--	--	------------------------------	--	--

					<p>Spójność aPZRP z celami ochrony środowiska ustalonymi w PEP2030 wyrażona jest w konieczności realizacji działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych (tutaj powodzi). Działania katalogowe wpisują się w realizację celów ochrony środowiska wskazanych przez PEP2030.</p> <p>Wskazuje to, że przedsięwzięcie ma znaczenie zarówno jeśli chodzi o ochronę przed powodzią jak i suszami, czyli wypełnia założenia przedsięwzięcia pozwalającego na adaptację do zmian klimatu i adaptację do klęsk żywiołowych.</p>
64	Załącznik-Program (podrozdział 3.2, s. 18)	<p>Hydroenergetyka stanowi jedno ze źródeł ekologicznie czystej energii elektrycznej.</p> <p>[...]</p> <p>Fragment: "...zapewnienie dostępności energii elektrycznej bez względu na panujące warunki atmosferyczne"</p>	<p>Należy usunąć dany fragment wraz z uzupełnieniem tekstu o negatywne aspekty hydroenergetyki.</p> <p>Usunięcie fragmentu "...zapewnienie dostępności energii elektrycznej bez względu na panujące warunki atmosferyczne"</p>	<p>Jakkolwiek hydroenergetyka jest źródłem energii odnawialnej, energia ta jest daleka od bycia "zieloną" czy "czystą" ze względu na stopień przekształceń w środowisku jakie jej towarzyszą (w tym osuszanie terenów mokradłowych mające wpływ na emisję gazów cieplarnianych oraz utratę różnorodności biologicznej spowodowaną utratą siedlisk). Ponadto emisje metanu (ważnego gazu cieplarnianego odpowiedzialnego za zmiany klimatu) ze zbiorników zaporowych towarzyszących elektrowniom wodnym są znaczące. Sam tylko Zbiornik Włocławek, emituje do atmosfery rocznie 10,6 tys t metanu.</p> <p>Hydroenergetyka jest silnie zależna od warunków atmosferycznych, gdyż jest zależna od zasobu ściśle z nimi powiązanego - wody. Szczególnie w dobie zmian klimatu przedmiotowy fragment należy uznać za nieprawdziwy, czego dowodem są coraz częstsze w Polsce susze hydrologiczne.</p>	<p>Stopień wodny Siarzewo nie będzie powodował zatrzymania przepływu wód Wisły, cofka stopnia wodnego będzie miała charakter przepływowego zbiornika.</p> <p>Nie dowiedziono, że budowa stopnia wodnego spowoduje osuszenie terenów wodno-błotnych. Przeciwnie, podpiętrzenie wody w na odcinku cofki może spowodować powstanie większej ilości takich terenów.</p> <p>Ustawa <i>Prawo Wodne</i> w ramach korzystania z wód zobowiązuje do niepowodowania marnotrawstwa wody i energii wody (zgodnie z art. 29 ustawy <i>Prawo Wodne</i>).</p> <p>Oznacza to, że przy projektowaniu stopnia wodnego umożliwiającego wykorzystanie energii wody należy uwzględnić możliwość jej wykorzystania poprzez odpowiednie zagospodarowanie budowli i stworzenie warunków do produkcji energii elektrycznej.</p>
65	Załącznik (podrozdział 4.1.2, str. 25)	<p>Kierunek interwencji i priorytety</p> <p>PGW WP rozpoczęło prace przygotowawcze do realizacji inwestycji. W dniu 29 grudnia 2017 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wydała decyzję ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla wariantu Siarzewo, tj. przedsięwzięcia pn. Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.</p>	<p>Wnioskujemy o uzupełnienie informacji o treść przedstawiającą pełny stan faktyczny:</p> <p>"PGW WP rozpoczęło prace przygotowawcze do realizacji inwestycji. W dniu 29 grudnia 2017 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wydała decyzję ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla wariantu Siarzewo, tj. przedsięwzięcia pn. Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności."</p>	<p>Uzupełnienie informacji pozwoli na przedstawienie pełniejszego obrazu sytuacji dot. decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka.</p>	<p>Dokument przygotowywany jest w oparciu o stan faktyczny, obowiązujący w momencie opracowania programu. Procedura odwoławcza nie wpływa na obecny stan prawny decyzji. Postępowanie jest otwarte, ale nie oznacza to, że decyzja wydana przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w 2017 roku została w wycofana z obrotu prawnego.</p>

			<p>i dalej:</p> <p>“Od stycznia 2018 r. trwa postępowanie odwoławcze przed II instancją. Trwa także postępowanie sądowe przed WSA w sprawie uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności. W obu przypadkach nie ma jeszcze ostatecznych rozstrzygnięć. Istnieje ryzyko uchylenia decyzji.”</p>		
66	Załącznik (podrozdział 4.1.4, str. 30)	<p>Cel szczegółowy 2 – produkcja energii ze źródeł odnawialnych i zwiększenie poziomu bezpieczeństwa krajowego systemu energetycznego</p> <p>Energia wydatki</p>	<p>Procedowana uchwała może zostać uznana za niedozwoloną pomoc publiczną dla spółek Skarbu Państwa.</p>	<p>Z OSR projektu uchwały wynika, że wszystkie koszty programu wieloletniego PDW polegającego jedynie na budowie stopnia wodnego Siarzewo, będzie ponosić Państwo w kwocie ponad 7,5 mld zł. Jest to 3,5 krotnie więcej niż zakładano jeszcze 5 lat temu. Okazuje się, że skutkiem uchwalenia dokumentu, pod znakiem zapytania stanie realny udział operatora przyszłej elektrowni w kosztach budowy. Żadne inne cele szczegółowe nie mogą być uznane za spełnione przez Zbiornik, więc budowę EW należy uznać za główny cel budowy SW. Biorąc pod uwagę, że znany jest potencjalny operator EW na stopniu, podpisał on w 2017 r. porozumienie w sprawie jego budowy, procedowana uchwała może zostać uznana za niedozwoloną pomoc publiczną dla spółek Skarbu Państwa.</p>	<p>Stopień wodny Siarzewo jest obiektem wielofunkcyjnym, będzie spełniać wiele celów. Analiza finansowa realizacji jest przedmiotem analiz wewnętrznych PGW WP. Podlega analizie właściwych organów, w tym m.in. Najwyższej Izbie Kontroli.</p>
67	Załącznik (rozdział 5, str. 32)	<p>Wpływ realizacji Programu na środowisko</p>	<p>Przywołane zapisy pochodzą z decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka, która jest nieostateczna. W toku kontroli administracyjno-sądowej możliwe jest uchylenie tej decyzji lub jej znaczące zmiany. Warto o tym fakcie i takim ryzyku wspomnieć w tym rozdziale.</p>	<p>Od stycznia 2018 r. trwa postępowanie odwoławcze od decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka. Już raz organ II instancji decyzję uchylił. Aktualnie jest ponownie analizowana przez MKiŚ, a ewentualna procedura sądowa jeszcze się nie rozpoczęła. Do dnia dzisiejszego decyzja jest nieostateczna.</p> <p>Wg. Ekspertyzy prawnej dotyczącej zgodności z prawem unijnym budowy stopnia wodnego Siarzewo (dr hab. Cezary Błaszczak dr Paweł Marcisz, Raport Fundacji WWF Polska, Warszawa, maj 2021):</p> <p>“Decyzja RDOŚ narusza art. 6 dyrektywy siedliskowej. Po pierwsze, doszło do uchybień na etapie oceny co do skutków dla obszaru jej oddziaływania z punktu widzenia założeń ochrony obszarów Natura 2000, skutkujących wyznaczeniem niedostatecznych środków kompensujących, a także do uchybień na etapie obligatoryjnych konsultacji społecznych. Po drugie i najważniejsze, inwestycja nie przedstawia nieposiadającej alternatywy formy realizacji nadrzędnego interesu publicznego w postaci ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego. Każdy z deklarowanych celów inwestycji może być zrealizowany w inny sposób (niekiedy w kilku wariantach), wpływającym w mniejszym stopniu bądź w ogóle niewpływającym znacząco negatywnie na chronione obszary Natura 2000.</p> <p>Decyzja RDOŚ narusza art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej. Po pierwsze, nie dowiedziono, by inwestycja była konieczna do funkcjonowania stopnia wodnego Włocławek. Po drugie, inwestycja – w połączeniu ze stopniem Włocławek – nie służy wskazanemu w Decyzji</p>	<p>Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (dalej: DŚU) dla inwestycji jest obecnie na etapie postępowania odwoławczego. Jeśli organ II instancji (GDOŚ) stwierdzi, że zaproponowane rozwiązania kompensacyjne są niewystarczające może zmienić DŚU w tym zakresie.</p> <p>Obecnie obowiązująca DŚU z 2017 r. stwierdza wypełnianie art. 6.4 Dyrektywy Siedliskowej oraz 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, co umożliwia realizację przedsięwzięcia w kształcie przedstawionym w DŚU.</p> <p>Ani Dyrektywa Siedliskowa ani Ramowa Dyrektywa Wodna nie zostały zmienione w zakresie art. 6.4 i 4.7, w związku z tym realizacja przedsięwzięć spełniających zapisy tych artykułów jest możliwa.</p> <p>DŚU jest nadal w obrocie prawnym.</p>

				<p>RDOŚ nadrzędnemu celowi interesu publicznego w postaci ochrony przeciwpowodziowej.”</p> <p>i dalej:</p> <p>“decyzja ta powinna zostać uchylona. Obowiązek uchylenia decyzji dotyczy zarówno administracyjnego, jak i sądowego etapu kontroli.”</p>	
--	--	--	--	---	--

Fundacja Społeczeństwo Wędkarzy Polskich „Nasze Wody”

79	Rozdz. 5 str. 33 ost. akapit	<p>W odpowiedzi na postulaty organizacji ekologicznych oraz środowisk wędkarzy i branży rybackiej w projekcie stopnia wodnego przewidziano m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwie przepławki uniwersalne, typu szczelinowego, dostosowane parametrami do przechodzenia różnych gatunków ryb i organizmów wodnych, - podwodną barierę elektryczną zainstalowaną w stanowisku głównym, która zabezpieczy ryby migrujące w dół rzeki przed dostaniem się do elektrowni. Bateria będzie ukształtowana w planie w taki sposób, aby ryby napływające przy brzegu drażnione lekkim prądem kierowały się do koryta zlokalizowanego w korpusie przepławki uniwersalnej, a ryby ze środkowej partii zbiornika - do koryta na filarze działowym. Także stanowisko dolne elektrowni zostanie wyposażone w podobną barierę elektryczną odstrasżającą ryby i naprowadzającą je do wlotów przepławek opisanych powyżej, - poszerzone lejkowate wloty (oba koryta) - wyloty obu koryt zlokalizowane będą w pobliżu wylotu przepławek i wzniesione nieznacznie ponad przeciętne poziomy wody w stanowisku dolnym, co powoduje efekt wabiący dla ryb wchodzących do przepławek, - przewód rurowy dla węgorzy poruszających się blisko dna w centralnej części zbiornika z wlotem w lewym przyczółku jazu przy dnie i wylotem w pobliżu wylotu przepławki dla ryb łososiowatych. Drugi taki przewód dla węgorzy poruszających się przy lewym brzegu zostanie zaprojektowany przy dnie pod wlotem do koryta ryb migrujących w dół rzeki zespolonym z przepławką uniwersalną. Jego wylot znajduje się wyżej w początkowej części przewodu wody uzupełniającej, 	<p>W odpowiedzi na postulaty organizacji ekologicznych oraz środowisk wędkarzy i branży rybackiej w projekcie stopnia wodnego przewidziano m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udrożnienie dopływów Wisły poniżej planowanego stopnia wodnego w Siarzewie na rzekach: Wierzyca, Drwęca jako tarlisk dla ryb łososiowatych 	<p>Postulaty środowisk wędkarskich wyrażone m.in. na spotkaniu w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej w dn. 20.05.2021 były znacznie szersze niż opisane tutaj działania, które w żaden sposób nie skompensują bariery migracyjnej jaką stanowić będzie nowy stopień na Wiśle. Dlatego ponawiamy postulat zgłoszony na spotkaniu w KZGW dotyczący niezbędnego udrożnienia naturalnymi tarliskami ryb wędrownych, zwłaszcza w kontekście opisywanego planowanego zarybienia smoltami łosia atlantyckiego rzeki Drwęca.</p>	<p>Problem migracji ryb został przeanalizowany w raporcie ooś i ustalony w DŚU dla inwestycji, w którym przewidziano różne metody udrożnienia dla migracji ryb.</p>
----	------------------------------	--	--	---	---

		<p>- koryto obejścia, które ma być głównym elementem zabezpieczającym ciągłość ekologiczną rzeki. Planuje się utworzenie w dolinie korytarza ekologicznego w postaci koryta rzeki o parametrach zbliżonych do rzeki przynależnej do krainy brzany lub lipienia, o dnie żwirowym. Obiekt będzie miał kilka kilometrów długości, aby osiągnąć odpowiedni dla takiej krainy rybnej spadek koryta przy różnicy wysokości zwierciadeł wody pomiędzy nowoprojektowanym zbiornikiem a rzeką Wisłą poniżej stopnia wodnego. Przepływ średni koryta obejścia będzie wynosił około 20 m³/s. Budowlę planuje się wykonać jako koryto żwirowe o parametrach zbliżonych do naturalnych z poziomem zalewowym na obu brzegach.</p>			
--	--	--	--	--	--

80	Rozdz. 5 str. 33 ost. akapit c.d.	j.w.	<p>W odpowiedzi na postulaty organizacji ekologicznych oraz środowisk wędkarzy i branży rybackiej w projekcie stopnia wodnego przewidziano m.in.:</p> <p>- kompensację troci wędrownej polegającej na prowadzeniu zarybienia (przez okres 5 lat) smoltami troci wędrownej - co najmniej 25 tys. sztuk rocznie na rzekach Drwęcy i Wierzycy (po ich udrożnieniu)</p>	<p>Z niezrozumiałych powodów w projekcie zapisano plan zarybienia tylko łososiem atlantyckim polegającego na prowadzeniu zarybienia (przez okres 5 lat) smoltami łososia atlantyckiego - co najmniej 25 tys. sztuk rocznie na rzece Drwęcy, a pominięto zupełnie troć wędrowną, która występuje w tym samym środowisku co łosoś i którą dotyczą te same problemy migracyjne oraz problem braku tarlisk.</p>	Projekt dokumentu nie dotyczy zarybiania Wisły.
----	-----------------------------------	------	---	---	---

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

84	4. Cel i zakres interwencji -> 4.1 Cel główny i logika interwencji -> 4.1.2 Kierunek interwencji i priorytety (str.25)	<p>„Budowa stopnia wodnego wraz z infrastrukturą techniczną i środowiskową obejmować będzie powstanie następujących obiektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapory bocznej Siarzewo (lewy brzeg) oraz zapory bocznej Nowogródek (prawy brzeg), - jazu, - elektrowni wodnej, - śluzy bliźniaczej, wyposażonej we wrota pośrednie wraz z awanportami górnym i dolnym, - przepławki dla ryb łososiowatych, ryb jesiotrowatych, węgorzy, - koryto obejścia – przepławka o charakterze naturalnym, 	<p>Według dokumentów województwa kujawsko-pomorskiego (Strategia Przyspieszenia 2023+) droga przebiegająca po koronie SW Siarzewo ma mieć charakter przeprawy ogólnodostępnej stanowiącej przeprawę alternatywną dla okolicznych mostów (Włocławek i Toruń).</p> <p>Przeprawa przez SW Siarzewo ma także zastąpić wysłużony i działający jedynie okresowo prom w Nieszawie o ograniczonej przepustowości transportowej.</p> <p>Dodatkowo, wśród wymienianych obiektów, z których składać się będzie cały</p>	<p>W związku z tym proponujemy, aby przeprawa mostowa umożliwiała co najmniej ruch pasażerski o charakterze lokalnym oraz transport publiczny (z wyłączeniem możliwości korzystania przez ciężki ruch towarowy). Rzeka Wisła stanowi niewątpliwą barierę przestrzenną. Dlatego też umożliwienie społeczności lokalnej przekraczanie rzeki z wykorzystaniem przeprawy mostowej, spowoduje podniesienie jakości życia oraz przyczyni się do rozwoju gospodarczego tego terenu.</p>	<p>Szczegółowe rozwiązania projektowe zostaną określone na etapie dokumentacji projektowej – założenia do projektu przewidują budowę kładki pieszo-rowerowej i przeprawy drogowo-mostowej.</p>
----	--	--	---	--	--

		- przeprawy mostowej pełniącej funkcję drogi technologicznej, - kładki pieszo-rowerowej.”	SW, należy dopisać również zaporę czołową.		
85	4. Cel i zakres interwencji -> 4.1 Cel główny i logika interwencji -> 4.1.2 Kierunek interwencji i priorytety (str.26)	„Budowa jazu będzie skutkowała podniesieniem lustra wody na rzece Wiśle co spowoduje miejscowe zalania prowadzące do stałego powiększenia szerokości koryta rzeki oraz podniesienia poziomu wód gruntowych.”	Proponowany zapis: „Budowa SW Siarzewo wraz ze wszystkimi elementami towarzyszącymi będzie skutkowała podniesieniem lustra wody na rzece Wiśle, co spowoduje miejscowe zalania prowadzące do stałego powiększenia szerokości koryta rzeki oraz podniesienia poziomu wód gruntowych.”	Budowa samego jazu, jako urządzenia hydrotechnicznego, nie skutkuje takimi konsekwencjami. To budowa całej zapory wraz ze wszystkimi budowlami/urządzeniami towarzyszącymi (zapory boczne, itd.), jako zespołu urządzeń hydrotechnicznych, będzie miała takie skutki.	Zmieniono zapis: „Budowa SW Siarzewo wraz ze wszystkimi elementami towarzyszącymi będzie skutkowała podniesieniem lustra wody na rzece Wiśle, co spowoduje powiększenia szerokości koryta rzeki do szerokości międzywala oraz podniesienia poziomu wód gruntowych.”
86	5. Wpływ realizacji Programu na środowisko	Cały dokument	W całym dokumencie brak odniesienia do pozytywnego wpływu SW Siarzewo na stan infrastruktury krytycznej w rejonie planowanego zbiornika w postaci przejścia rurociągu „Jamał” oraz rurociągów technicznych zakładów Anwil pod dnem Wisły. Niezależnie od powyższego, wydaje się, że realizacja SW Siarzewo będzie miała wpływ na szereg innych aspektów związanych z funkcjonowaniem środowiska i warto byłoby je podkreślić, chociażby dla uzyskania efektu przeciwwagi dla często przytaczanych spodziewanych efektów negatywnych.	W chwili obecnej omawiane rurociągi narażone są na uszkodzenie (zwłaszcza w trakcie pochodu lodu rzecznoego lub w trakcie wezbrania powodziowego). Związane jest to bezpośrednio z erozją denną poniżej SW Włocławek, która powoduje odsłonięcie rurociągów, które pierwotnie położone były pod dnem Wisły. Budowa SW Siarzewo skutecznie zapobiegnie potencjalnym zagrożeniom dla rurociągów poprzez podniesienie się poziomu wody.	Potencjalne korzyści z tego tytułu zostaną uwzględnione na etapie opracowywania dokumentacji inwestycyjnej/projektowej.
Urząd Miasta Włocławek					
92	Pkt. 5, str. 32-33	- „Przeprowadzone analizy wskazują na możliwość wystąpienia negatywnego wpływu przedmiotowej inwestycji na stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000.”; - „Zadania zostały zaplanowane w sposób mający zapewnić pełną kompensację potencjalnych strat.”, „zapewnienie kompensacji zagrożonych zniszczeniem płatów łągów wierzbowych, topolowych, olszowo-jesionowych - łącznie 584 ha, w tym: nasadzenia kompensacyjne łągów poniżej	Ad. 1 - Budowa nowego zbiornika wpłynie negatywnie na stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 na terenie Miasta Włocławek; Ad. 2 - Nie można pominąć wpływu przedmiotowej inwestycji na bioróżnorodność występującą obecnie w łągach starorzeczy Wisły, znajdujących się w międzywalu, które prawdopodobnie zostaną zlikwidowane	Mimo wykazania nadrzędnego interesu publicznego dla przedmiotowej inwestycji, niezbędne jest podjęcie maksymalnych środków ochronnych oraz kompensujących w stosunku do rejonu Włocławskiej Doliny Wisły i jej bioróżnorodności.	Wskazane działania są objęte koncepcją programowo-przestrzenną, przeanalizowane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i ujęte w DŚU.

	<p>projektowanego stopnia wodnego na powierzchni 311 ha oraz w obrębie czaszy zbiornika</p> <p>powyżej stopnia wodnego na powierzchni 273 ha (w tym 127 ha wysp na zbiorniku), co w strefie brzegowej ma istotne znaczenie dla odtwarzania siedlisk ryb,"</p>			
--	---	--	--	--